

Teza cu subiect unic pe semestrul al II-lea
Disciplina limba și literatura română
Clasa a VIII-a

Varianta 9

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.**

Subiectul I (60 de puncte)

Citește cu atenție textul dat:

- *Rezultatul concursului! strigă solemn prezidentul* comisiei. S-au prezentat doi concurenți: d. Niță Ghițescu și Ghiță Nițescu. A reușit domnul...*
- *Domnul?... întrebare într-un glas cei doi concurenți.*
- *Domnul Ghiță Nițescu.*
- *Dați-mi voie, domnule director, zise Niță atins, pe când Ghiță nu știa ce să creadă; trebuie să fie o greșeală! Poate că n-ați văzut bine probele!*
- *Cum? întrebă aspru directorul, prezidentul comisiei.*
- *Slavă Domnului! adăugă Niță... ne cunoaștem ce putem... Trebuie să fie, nu Niță Ghițescu, ci Ghiță Nițescu.*

- *Domnule! Nu-ți permit să fii rău-crescut!... mă-nțelegi? Am zis bine: a reușit d. Niță Ghițescu!*

Dar, d. Ghiță Nițescu nu s-a lăsat biruit de asprimea d-lui prezident al comisiei; foarte obraznic, a strigat și mai tare:

- *Nu se poate, domnule director! v-ați înșelat! uitați-vă la probe!*

Tonul cu care a zis „uitați-vă la probe!” a făcut un efect straniu asupra superiorului: i-a impus, parcă; acest domn a răspuns:

- *În fine, errare humanum est*. Să vedem...*

Și zicând acestea, a scos din buzunar un plic, pe care camaradul lui Niță-l cunoștea bine, și a tras din el o scrisorică; s-a uitat pe ea cu băgare de seamă și, cu tonul mult mai blând, zâmbind:

- *Știi că ai dreptate dumneata?... Așa e!... Vezi?... confundasem... În adevăr, a reușit d. Ghiță Nițescu.*

- *Așa da! a răspuns plin de satisfacție d. Niță Ghițescu.*

Și d. director, grav, se retrase-nchizând ușa.

(I.L.Caragiale, *Triumful talentului*)

* *errare humanum est* (lat.) – a greși este omenește

Scrie, pe foaia de teză, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

A.

1. Transcrie, din textul marcat cu chenar, un nume predicativ, un complement indirect și un complement circumstanțial de mod. **6 puncte**
2. Precizează felul propozițiilor subordonate, subliniate în textul dat. **6 puncte**
3. Transformă atributul subliniat din enunțul *a făcut un efect straniu* în propoziție subordonată atributivă, precizând două dintre modificările care au loc prin expansiune. **6 puncte**
4. Contrage subordonata circumstanțială de timp *pe când Ghiță nu știa*, precizând două dintre modificările apărute prin această transformare. **6 puncte**
5. Motivează folosirea cratimei în structura *...se retrase-nchizând ușa*. **6 puncte**

B.

6. Formulează ideea principală din fragmentul marcat cu chenar. **6 puncte**
7. Precizează o modalitate indirectă/ un procedeu indirect de caracterizare a unui personaj din textul dat. **6 puncte**
8. Explică semnificația din context a exclamației *Poate că n-ați văzut bine probele!* **6 puncte**

C.

Scrie un text de 15 – 20 de rânduri, în care să-ți exprimi opinia despre semnificațiile sau despre mesajul fragmentului citat din opera literară **Triumful talentului**, de I.L.Caragiale (formularea clară/ logică a opiniei, motivarea acesteia, prin referirea la textul dat). **12 puncte**

Notă! Vei primi **8 puncte** pentru conținut și **4 puncte** pentru redactare. În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să se încadreze în limita de spațiu cerută.

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Scrie o compunere în care să caracterizezi **un personaj** dintr-un **roman** studiat/ din fragmentele studiate de tine la școală. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a patru mijloace/ procedee de caracterizare a personajului din romanul ales;
- numirea a patru trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului pentru care ai optat;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la două scene/ la două situații semnificative sau prin citate comentate ;
- prezentarea relațiilor dintre personajul ales și un alt personaj al romanului.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **14 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției și coerența textului* - 3 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 3 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă cel puțin 20 de rânduri scrise.

Teza cu subiect unic pe semestrul al II-lea
Disciplina limba și literatura română
Clasa a VIII-a

Varianta 9

BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE

- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.
- Se vor puncta oricare formulări și modalități de rezolvare corectă a cerințelor, în acord cu ideile precizate în barem.

Subiectul I (60 de puncte)

A.

1. Exemple de răspuns: nume predicativ – *rău-crescut*; complement indirect – *ți*; complement circumstanțial de mod - *bine*. (2 p. + 2 p. + 2 p.) **6 puncte**
2. Precizarea felului subordonatelor: *că n-ați văzut bine probele* – subordonată subiectivă; *pe care camaradul lui Niță-l cunoștea bine* – subordonată atributivă; *că ai dreptate dumneata* – subordonată completivă directă. (2 p. + 2 p. + 2 p.) **6 puncte**
3. Expansiunea corectă a atributului, pe principiul echivalenței sensurilor, de exemplu: *a făcut un efect straniu* → *a făcut un efect¹ care părea straniu²* (...care era straniu, cât se poate de straniu etc.): 2 p.; precizarea a două modificări apărute în transformare, de exemplu: apariția predicatului nominal *părea straniu* (condiție de existență a propoziției) + apariția elementului de relație subordonator, pronumele relativ *care* (condiție a statutului de subordonată): (2 p. + 2 p. + 2 p.) **6 puncte**
4. Contragerea corectă a subordonatei circumstanțiale de timp, pe principiul echivalenței sensurilor, de exemplu: *pe când Ghiță nu știa* → (*în acest timp/ acum ...*) *Ghiță neștiind*: 2 p.; precizarea a două modificări apărute în transformare, de exemplu: transformarea verbului-predicat *nu știa* în verb la gerunziu (negativ) + transformarea elementului de relație subordonator într-o altă parte de vorbire etc.: 2 p. + 2 p. **6 puncte**
5. Motivarea folosirii cratimei în structura dată, de exemplu: cratima, semn de ortografie, leagă două cuvinte diferite, pronunțate legat datorită ritmului rapid al vorbirii (fonetic, indică eliminarea vocalei „r” și dispariția unei silabe...; morfologic, marchează despărțirea a două părți de vorbire diferite...) (*Motivarea corectă și nuanțată a folosirii cratimei*: 6 p.; *motivarea parțial corectă sub aspect logic și/ sau ortografic*: 4 p.; *încercare de motivare, cu mai mult de 2 greșeli de exprimare și/ sau de ortografie*: 2 p.) **6 puncte**

B.

6. Formularea ideii principale, de exemplu: *Președintele comisiei precizează numele candidatului reușit la examen*. (*Formulare corectă, logică*: 6 p.; *formulare parțial corectă sub aspect logic și/ sau ortografic*: 4 p.; *formulare parțial corectă, cu mai mult de 2 greșeli de exprimare și/ sau de ortografie*: 2 p.) **6 puncte**
7. Precizarea unei modalități/ a unui procedeu indirect de caracterizare a unui personaj, de exemplu: prin vorbire/ limbaj („*nu-ți permit să fii rău-crescut*”, „*n-ați văzut bine probele*” etc.), pe baza relației cu celelalte personaje, prin numele ușor de confundat etc. **6 puncte**
8. Se acordă punctajul pentru o explicație pertinentă în raport cu textul dat, de tipul aceleia care sugerează ideea că președintele comisiei nu a fost atent și la conținutul „scrisorii” pe care o avea asupra sa etc. (replica este și un mijloc de caracterizare a personajului). (*Formulare corectă, nuanțată, în acord cu textul dat*: 6 p.; *formulare parțial corectă sub aspect logic și/ sau ortografic*: 4 p.; *formulare parțial corectă, cu mai mult de 2 greșeli de exprimare și/ sau de ortografie*: 2 p.) **6 puncte**

C.

C.1. Conținutul compunerii (*exprimarea propriei opinii despre semnificațiile sau despre mesajul fragmentului dat, așa cum au fost percepute/ cum a fost perceput de către elev*).

1. Structura specifică tipului de text redactat:
  - formularea clară a propriei opinii, prin raportare la ideile textului/ la cerința dată, referitor la confuzia de nume, generatoare de comic, la soluționarea acesteia etc.: 2 p.; formulare confuză, schematică, cu improvizații: 1 p. **2 puncte**
2. Conținutul compunerii:
  - motivarea prin exemplificări/ explicații clare în directă relație cu opinia exprimată – adecvată contextului: 2 p./ parțial adecvată: 1 p.;
  - organizarea ideilor în scris (stil adecvat, claritatea și coerența ideilor, echilibrul între componente: opinie - motivare, dispunerea paragrafelor) - adecvată contextului: 2 p./ parțial adecvată: 1 p.;
  - utilizarea mijloacelor lingvistice necesare motivării (verbe de opinie, organizatori/ conectori textuali care desemnează raporturi de analogie, de asemănare, de alternanță, de opoziție, de cauzalitate etc.) – adecvată contextului: 2 p./ parțial adecvată: 1 p. **6 puncte**

C.2. Redactare (*Pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să se încadreze în limita de spațiu cerută.*)

- corectitudinea exprimării: 2 p. (0-1 greșeli: 2 p.; 2 greșeli: 1 p.; 3 sau mai multe greșeli: 0 p.);
- ortografia și punctuația: 2 p. (0-2 greșeli: 2 p.; 3 greșeli: 1 p.; 4 sau mai multe greșeli: 0 p.).

4 puncte

Notă! Se punctează exprimarea oricărei opinii motivate, prin raportare la textul dat.

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

A. Conținutul compunerii

1. Precizarea, însoțită de exemple, a patru mijloace/ procedee de caracterizare: directe – de către narator, de alte personaje, prin autocaracterizare/ autoportret; indirecte – caracterizare desprinsă din fapte, atitudini, comportament, din relațiile cu celelalte personaje, din vorbire, din mediul în care este situat etc. (*Precizarea celor patru mijloace/ procedee de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales: 4 p.; precizarea a trei mijloace/ procedee de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor, în acord cu textul ales: 3 p.; precizarea a două mijloace/ procedee de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor: 2 p.; precizarea unui mijloc/ a unui procedeu de caracterizare, fără exemplificare: 1 p.*) **4 puncte**
2. Numirea celor patru trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului pentru care s-a optat.
(1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.) **4 puncte**
3. Ilustrarea trăsăturilor personajului, prin referire la două scene/ la două situații semnificative sau prin citate comentate. (*Alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații logice, nuanțate, prin referire la două scene/ situații semnificative sau prin citate comentate: 4 p.; alegerea parțial adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații de circumstanță, prin referire la două scene/ situații semnificative sau prin citate comentate: 3 p.; alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații prin referire la o scenă/ o situație semnificativă sau printr-un citat comentat: 2 p.; exemplificări sporadice, fără explicații, improvizații etc.: 1 p.*) **4 puncte**
4. Prezentarea relațiilor dintre personajul ales și un alt personaj al romanului. (*Alegerea adecvată a exemplelor; prezentarea nuanțată a relației dintre personaje, spre exemplu, în baza unei scheme logice, explicite sau implicite, de tipul situație inițială-dezvoltarea relației/ transformarea-situația finală: 4 p.; prezentarea sumară/ incompletă a relației dintre personaje, cu axare pe un singur aspect al acesteia: 3 p.; prezentarea sumară/ incompletă a relației dintre personaje, la nivelul afirmațiilor nedublate de comentarii/ exemplificări/ diferite forme de motivare etc.: 2 p.; încercarea de prezentare a relației dintre personaje, dar cu explicații de circumstanță, cu improvizații sau cu tendință evidentă de povestire a faptelor/ a situațiilor, fără sublinierea particularităților relațiilor etc.: 1 p.*) **4 puncte**

B. Redactare (Pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin 20 de rânduri scrise.)

5. Unitatea compoziției și coerența textului. (*Unitatea compoziției*: 1 p.; *coerența textului* – în totalitate: 2 p./ parțial: 1 p.) **3 puncte**
6. Registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii.
(1 p. + 1 p. + 1 p.) **3 puncte**
7. Ortografia. (*0 greșeli*: 3 p.; *1 greșeală*: 2 p.; *2- 3 greșeli*: 1 p.; *4 sau mai multe greșeli*: 0 p.) **3 puncte**
8. Punctuația. (*0-1 greșeli*: 3 p.; *2 greșeli*: 2 p.; *3 greșeli*: 1 p.; *4 sau mai multe greșeli*: 0 p.) **3 puncte**
9. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**

NOTĂ! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obține prin împărțirea la 10 a punctajului obținut de elev.